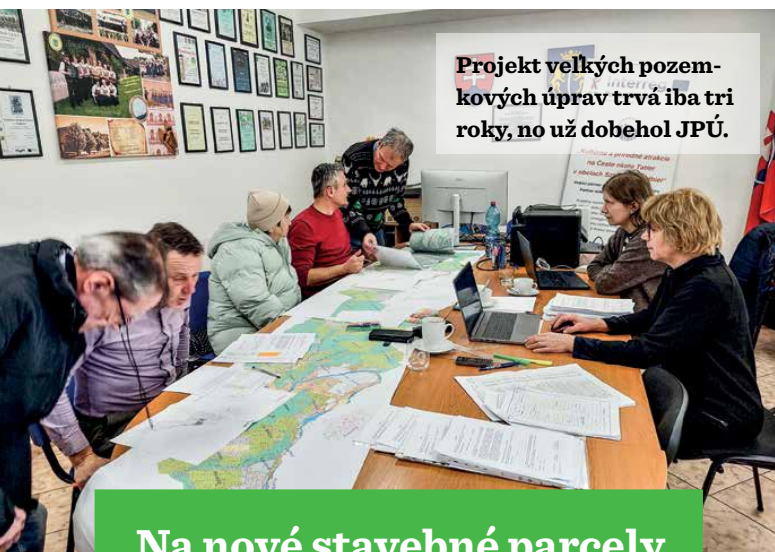

PODBIEL

Štvrťročník obce Podbiel ■ ročník 31 ■ apríl 2026 ■ číslo 1

Začína sa geologický prieskum k obchvatu obce ■ Podozrenie, že pitná voda je závadná, sa nepotvrdilo ■ Z dediny sme vyviezli bezmála 390 ton odpadu ■ Areál pivovaru dostal novú podobu vďaka Jozefovi Hucíkovi ■ Drevosklad pomohol v minulosti všetkým, a nielen drevom ■ Futbalisti už trénujú na jarnú časť sezóny ■ Ďakujeme za štedrosť pri zbierkach

Na nové stavebné parcely čakáme už osem rokov

Od začiatku prác na scelovaní pozemkov v lokalite Mlynisko a Lány ubehlo osem rokov. Zvyčajne v iných obciach trvajú jednoduché pozemkové úpravy približne dva až päť rokov. V prípade väčšieho množstva námietok či sporov medzi vlastníkami sa však proces môže predĺžiť. Ako je to v Podbieli?

■ Už od samého začiatku sprievádzajú práce na podbielanskom projekte JPÚ námietky. Je to bežná prax, na odvolanie sa majú účastníci konania právo. Námietky smerujú na Pozemkový a lesný odbor OÚ Námestovo (PLO OÚ), ktorý rozhodnutie vydal. Ak námietkam nevyhovie sám, spis postupuje na Odbor opravných prostriedkov Okresného úradu v Žiline.

Spočiatku sa námietky týkali najmä navrhovaného obvodu JPÚ, ale úrad sa zaoberal aj

zvláštnymi listami spomínajúcimi komunistov, eštebákov, kresťanov či detektívov.

Po zapracovaní oprávnených námietok boli hranice schválené.

Register pôvodného stavu

Nasledovali práce na vytvorení registra pôvodného stavu, čo je zoznam všetkých vlastníkov, nájomcov a grafické zobrazenie pozemkov (ich výmera, druh, bonita) v území, ktoré sa má upraviť, a tiež na návrhu

všeobecných zásad funkčného usporiadania územia (VZFU). To sú ešte stále len úvodné podklady k projektu JPÚ.

Register pôvodného stavu bol dokončený a zverejnený na úradných tabuliach na prelome rokov 2023 a 2024. Aj vo fáze schvaľovania tohto registra sa musel PLO OÚ Námestovo i OÚ Žilina zaoberať námietkami. Tie proces predlžovali.

Zásady usporiadania

Návrh zásad funkčného usporiadania územia spracovatelia prerokovali s účastníkmi konania a po zapracovaní pripomienok bol v novembri 2024 zverejnený na úradnej tabuli. Zároveň PLO OÚ Námestove požiadal o stanoviská k nemu dotknuté orgány štátnej správy, tie k zásadám nemali pripomienky. Zároveň však správny orgán dostal dve námietky, od SPF a Miroslava Bachynca. Tie PLO OÚ Námestovo prerokoval so Združením účastníkov pozemkových úprav, zhotoviteľom i namietajúcimi. Výsledok? Námietky boli neopodstatnené. Zatiaľ ubíhal týždeň za týždňom, mesiac za mesiacom.

Rozhodnutie o schválení všeobecných zásad funkčného usporiadania územia bolo zverejnené na úradnej tabuli až v októbri 2025. Ani tým nie je ukončená táto etapa.

Miroslav Bachynec, ktorý podával námietky už aj predtým, sa aj proti tomuto rozhodnutiu odvolal.

pokračovanie na strane 2

Úvodník

Lázár, pod'von. Jozef, pod'von. Anna, pod'von. Ján, pod'von. Zuzana, Jaroslav, Martin, Mária, Katarína, Petra, Anton, Lucia... pod'von.

Drahí Podbielania, Kristus vstal z mŕtvych, ale on je len prvotina zo zosnulých. Počas slávania blížiacej sa Veľkej noci Boh nechce, aby sme si len pripomenuli historickú udalosť vzkriesenia Ježiša Krista. Pozyva nás vstúpiť do tohto tajomstva viery, cez ktoré nás samých chce vyviesť z našich hrobov. Z hrobu našej uzavretosti do seba, z hrobu našej zranenosti vo vzťahov, z hrobu nášho konzumného a len telesného života, z hrobu nášho egoizmu, roztrpčenosti, hnevu a rozdelenia, aby nás priviedol k sebe a potom i následne jedného k druhému. Aby sa obnovilo spoločenstvo s Bohom, ale i ľudské spoločenstvo človeka s človekom. Aby sme dokázali zanechať hnevy, sváry a skrže odpuštenie opäť prišli jeden k druhému.

Nech je slávenie Veľkej noci práve prvým takýmto vykročením von z našich hrobov na cestu návratu k Bohu i k blížnemu.

Prajem Vám požehnanú Veľkú noc. Nech vo vašich srdciach, rodinách, na vašich uliciach a pracoviskách zavládne Kristov pokoj.

Matúš Oravec,
správca farnosti

Vo viacbodovom odvolaní okrem iného napadol najmä riešenie novej cestnej siete a šírku nových miestnych komunikácií v lokalite Lány a Mlynisko.

Mimochodom, tému šírky ciest, poukazujúc na územný plán Podbiela či dokumentáciu k JPÚ v iných obciach, otváral odvolateľ na viacerých rokovaníach obecného zastupiteľstva v Podbieli.

Odvolanie riešil aj Odbor opravných prostriedkov OÚ Žilina. Konkrétne k bodu ciest v rozhodnutí o odvolaní okrem iného uviedol, že „zmyslom a cieľom VZFÚ nie je definovať konkrétnu (projektovú) šírku komunikácií, ale stanoviť potrebu pozemkov potrebných na spoločné a verejné zariadenia.“

Ide iba o vymedzené pozemky v daných šírkach, kde v ďalších etapách budú naprojektované komunikácie s príslušenstvom ako sú rigoly, priekopy, pásy, chodníky a iné.

PODBIEL

Štvrťročník obce Podbiel
■ apríl 2026 ■ ročník 31
■ číslo 1

Vydáva Obecný úrad Podbiel ako nepredajnú publikáciu v náklade 350 ks.

■ Sídlo vydavateľa: 027 42 Podbiel 210, IČO 00314790

■ Šéfredaktorka: Ing. Lýdia Vojtaššáková.

Redakčná rada: Mgr. Blanka Kontrová, Bc. Anna Lukáčiková, Marián Vlček

■ Kontakt: e-mail: redakciapodbiel@gmail.com, tel.: 043 / 5381 031

■ Grafická úprava: STAN

■ Tlač: Tlačiareň Kubík Námestovo

■ Evidenčné číslo: EV – 3335/09 ISSN 1339–6986.

Zamietnutie odvolania

Prešli teda ďalšie takmer štyri mesiace, kým o odvolaní rozhodol OÚ Žilina. V celom rozsahu potvrdil správnosť pôvodného rozhodnutie PLO OÚ Námestovo o všeobecných zásadách funkčného usporiadania územia zo 14. októbra 2025. Teda odvolanie Miroslava Bachynca zamietol.

Odvolací orgán skonštatoval, že celý proces JPÚ v Podbieli od prerokovania návrhu VZFÚ so združením účastníkov JPÚ Podbiel, obcou a dotknutými orgánmi štátnej správy, cez zverejnenie návrhu VZFÚ a jeho doručenie združeniu účastníkov až po schválenie týchto zásad prebehol v súlade so zákonom a právnymi predpismi. Tiež VZFÚ boli v JPÚ Podbiel zostavené a schválené v súlade so zákonom o pozemkových úpravách a ostatnými dotknutými právnymi predpismi.

Všetko, čo Miroslav Bachynec k všeobecným zásadám funkčného usporiadania namietal a rozhodnutie odvolacieho orgánu je zverejnené na webstránke obce. Proti tomuto rozhodnutiu o odvolaní sa nemožno ďalej odvolať.

Čo nás ešte čaká

Ak si potenciálni stavebníci nových rodinných domov myslia, že po ôsmich rokoch môžu začať čoskoro kopať základy, nemusí to tak byť. V postupnosti jednotlivých fáz pozemkových úprav sme zhruba v polovici (viď tabuľka). Čas ďalšieho trvania ovplyvnia dohody či nezhody medzi vlastníkmi pozemkov v ďalších fázach.

Nasledovnými krokmi v projekte JPÚ bude vypracovanie a schválenie rozdeľovacieho plánu, podľa ktorého dostanú

vlastníci doteraz rozdrobených pozemkov v lokalite Lány a Mlynisko nové scelené parcely podľa výmery a hodnoty porovnateľné s pôvodnými. To môže byť tiež náročná fáza.

Vznikne Register nového stavu, ktorý sa stane novým vlastníckym podkladom. Geodeti potom vytýčia hranice nových pozemkov a všetky zmeny sa zapíšu na katastrálnom úrade.

Zadávatelom JPÚ v Lokalitách Mlynisko a Lány je Obec Podbiel, správnym orgánom Okresný úrad Námestovo, pozemkový a lesný odbor a zhotoviteľom spoločnosť Geomal Slovensko, Trstená. Vlastníkov pozemkov zastupuje Zhromaždenie účastníkov pozemkových úprav, ktoré je právnickou osobou, má zvolené predstavenstvo a predsedu. „Obec je účastníkom konania a platí náklady na zhotoviteľa projektu JPÚ,“ vysvetľuje starosta Ján Sitek. „Vytvára sa tlak na geodetov, aby práce na projekte urýchlili, ale ani oni nemôžu nič robiť, kým trvá po-

■ Žiadosť o začatie pozemkových úprav podala obec na pozemkový a lesný úrad OÚ Námestovo vo februári 2018. Zmluvu o vypracovaní a vykonaní jednoduchých pozemkových úprav podpísala so zhotoviteľom Geomal Slovensko, s. r. o. v auguste 2018. Predpokladaný zmluvný termín ukončenia diela naplánovali na august 2020. Rozhodnutie o povolení týchto JPÚ s určením ich obvodu vydal PLO OÚ Námestovo v januári 2019.

sudzovanie námietok a odvolaní príslušnými inštitúciami. Dôsledkom je fakt, že mladí ľudia hľadajú stavebné pozemky inde, klesá počet detí v základnej škole a pre nenaplnenosť žiakmi jej hrozí zrušenie a spojenie inou školou.“

■ Lýdia Vojtaššáková

Etapy spracovania jednoduchých pozemkových úprav

Fáza	Etap	Položka	Popis etáp, ucelených častí
1 Úvodné podklady projektu JPÚ	1a	1	Zriaďovanie podrobných geodetických bodov
		2	Hranica obvodu projektu pozemkových úprav
		3	Účelové mapovanie polohopisu a výškopisu v obvode projektu
	1b	1	Aktualizácia BPEJ v obvode projektu a mapa hodnoty
		2	Register pôvodného stavu
	1c	1	Všeobecné zásady funkčného usporiadania územia v obvode
2 Návrh nového usporiadania	2a	1	Zásady umiestnenia nových pozemkov
	2b	1	Plán spoločných a verejných zariadení a opatrení
	2c	1	Rozdeľovací plán vo forme umiestňovacieho a vytačovacieho
3 Vykonanie projektu JPÚ	3a	1	Postup prechodu na hospodárenie v novom usporiadaní
	3b	1	Vytýčenie a označenie lomových bodov hraníc nových pozemkov
	3c	1	Miestny územný systém ekologickej stability na účely PÚ. Rozdeľovací plán vo forme obnovy KO alebo geometrického

Uplynulý štvrťrok v skratke. Začína sa geologický prieskum k obchvatu obce, bežia projekty

Obec pripravuje nový plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja na roky 2027–2037, projekt knižnice je vo finálnej fáze, ozvučenie veľkej sály či tri brány poznania na štarte.

■ **Komasácia.** Projekt veľkých pozemkových úprav je vo fáze spracovávania rozdeľovacieho plánu. Na obecnom úrade sa k nemu už stretli geodeti a pracovníci pozemkového a lesného odboru OÚ Námestovo s jednotlivými vlastníkami pozemkov. Tí sa mohli oboznámiť s novými parcelami, ktoré im budú pridelené ako náhrada za pôvodné pozemky. Po zapracovaní pripomienok ľudí, k čomu sa kompetentní stretli na OcÚ minulý týždeň, a kontrole tohto rozdelenia bude plán zverejnený na úradnej tabuli obce, výpisy z neho dostanú aj vlastníci pozemkov. Ak k nemu nebudú vznesené námietky, môže byť schválený a v teréne začnú geodeti vytyčovať nové hranice pozemkov a cesty.

Do projektu veľkých pozemkových úprav sú zahrnuté aj pozemky pod cintorínom a ihriskom. Po komasácii sa stanú majetkom obce. Tým sa bude môcť obec uchádzať o peniaze na ich zveľaďovanie a stavebné aktivity z rôznych zdrojov.

■ **Obchvat obce.** Na rokovani predstaviťelov samospráv v ok-

tóbri 2025 inicioval starosta Ján Sitek prijatie uznesenia, ktorým Združenie miest a obcí Horná Orava žiada Národnú diaľničnú spoločnosť (NDS) o pokračovanie v procese prípravy na výstavbu úseku rýchlostnej cesty R3 Nižná – Dlhá nad Oravou.

Aj to mohlo byť spúšťačom začatia geologického prieskumu. Spoločnosť DPP Žilina bude na základe objednávky NDS realizovať podrobný inžinierskogeologický a hydrogeologický prieskum aj v katastrálnom území Podbiela, keďže ním bude viesť 1,3 kilometra cesty. Pôjde o meračské práce, vrty, sondy do hĺbky osem až 160 metrov, odber vzoriek zemín, hornín a podzemnej vody v koridore projektovanej cesty. Spoločnosť DPP naplánovala práce na marec až október 2026.

■ **Ozvučenie sály.** V prípravnej fáze je projekt Modernizácia technického vybavenia kultúrneho domu v Podbieli zakúpením a inštaláciou prvkov zvukovej a premietacej techniky. O dotáciu naň sa obec uchádza vo Fon-

de na podporu umenia v rámci jeho programu Podpora kultúrnej infraštruktúry.

■ **Miestne cesty.** Od roku 2022 obec vykúpila viac ako 4-tisíc m² pozemkov pod miestnymi komunikáciami. Zaplatila za ne vyše 34-tisíc eur. „Okrem dvoch zmlúv sú všetky už aj zavkladované v katastri. Cena vykupovaných pozemkov pod cestami je určená znalcom,“ informoval starosta Ján Sitek. (viac na 5. strane)

■ **Daň z nehnuteľností.** Obecny úrad už pripravil rozhodnutia k dani z nehnuteľností. Vystavené sú na základe údajov v katastri k 1. januáru, pričom sadzba dane za pozemky, byty a stavby ostala rovnaká ako vlni. Daň je príjmom do rozpočtu obce, za rok 2025 bola spolu na úrovni 34 600 eur.

■ **Jarné upratovanie.** Obec začala jarnú údržbu verejných priestranstiev vyčistením smetísk, vyrovnávaním terénu, vypílením poškodených stromov. Prebehlo už aj čistenie miestnych komunikácií pomocou mechanizmu, ktorý odstraňuje nečistoty a zvyšky posypového materiálu.

■ **Tri brány poznania.** Začiatkom februára bola vyhlásená tretia a posledná výzva z fondu malých projektov programu Interreg Poľsko – Slovensko 2021–2027. Obec sa opätovne uchádza o podporu projektu Tri brány poznania, na ktorý sa vlni už neušlo peňazí. Autor projektu Miroslav Žabenský ho po konzultáciách v spoločnosti EZÚS Tatry, ktorá výzvu vyhlasuje, aktualizoval. Cieľom aktivity je zviditeľnenie troch tvári našej dediny – kameňa, dreva a železa.

■ **Rozvojový dokument.** Obecny úrad pracuje na príprave nového Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) na roky 2027–2037, keďže platnosť súčasného končí. Ide o strednodobý strategický dokument, ktorý plánuje rozvoj územia, zahŕňa ciele, opatrenia a projekty pre zlepšenie kvality života a je kľúčový pre získanie finančných prostriedkov, napríklad z eurofondov i štátneho rozpočtu.

■ **Slávnosti.** Na obecnom úrade sa uskutočnilo stretnutie vedenia obce a Miroslava Žabenského, ktorý okrem prípravy iných projektov pripravuje a zostavuje program Podbielanských folklórnych slávností. „Tento rok budú hlavnou témou pracovné obyčaje, účinkujúci sú pozvaní, čakáme na výsledok žiadosti o podporu festivalu z Fondu na podporu umenia,“ informoval o stave príprav.

■ **Knižnica.** Naša knižnica sa v priebehu Mesiaca knihy začala meniť na moderné komunitné centrum. Po získaní dotácie 20-tisíc organizovala obec verejnú obstarávanie na dodávateľu prác. Vynovenému priestoru bude dominovať 17 moderných knižných regálov, ktoré prehľadne rozdelia detskú literatúru, beletriu a náučnú literatúru. Príbudnú pohodlné sedenia, ako aj dve počítačové zostavy s multifunkčným zariadením. Priestory sú vymaľované, vybavenie nakúpené. Po preložení kníh zo starých regálov do nových môže knižnica privítať doterajších i nových návštevníkov.

■ **Stavebný úrad.** Podľa aktuálneho zákona majú výkon činnosti stavebného úradu personálne zabezpečovať minimálne dvaja zamestnanci s odbornou kvalifikáciou. Podbiel má jedného. Keďže sa obci nepodarilo pričleniť k niektorému zo spoločných stavebných úradov v okolí, čím by sa mzdové náklady rozdelili, musí prijať ďalšieho pracovníka. Zákon však neurčuje pracovný úväzok, preto obec prijme k súčasnej zamestnankyni ďalšiu osobu s tým, že súčasný úväzok si rozdelia.

■ (LV)

Zdroj: freepik

Podozrenie, že za zdravotné problémy môže pitná voda, sa nepotvrdilo

Z odborného hľadiska nie je možné podľa hygienikov spájať zvýšený počet ochorení s vodou z verejného vodovodu. Na rade je teraz obhliadka studní.

■ Od polovice januára robila Oravská vodárenská spoločnosť (OVS) i Regionálny úrad verejného zdravotníctva (RÚVZ) v Dolnom Kubíne okrem pravidelného monitoringu aj merania a analýzy pitnej vody navyše. Dôvodom boli sťažnosti obyvateľov Podbiela týkajúce sa zdravotných problémov. Mnohí vracali, hnačkovali, sťažovali sa na bolesti brucha. Podozrenie padlo na pitnú vodu.

Rozbory vody

Oravská vodárenská spoločnosť, ktorá je prevádzkovateľom verejného vodovodu, urobila v priebehu januára až marca viacero rozborov pitnej vody najmä v lokalitách, kde obyvatelia telefonicky či písomne oznámili podozrenie na zhor-

šenú kvalitu pitnej vody, ale aj surovej vody na vodných zdrojoch. Venovala sa aj pitnej vode v Nižnej, hoci z nej neevidovala žiadne sťažnosti na zhoršenú kvalitu pitnej vody. Podbiel, Nižná i Krásna Hôrka je totiž zásobovaná z rovnakého zdroja – Rezbárovej bane v Oravskom Bielom Potoku. Kontrolovali teda aj tento zdroj a jeho ochranné pásmo.

V analyzovaných vzorkách sa nepreukázalo prekročenie limitných hodnôt mikrobiologických ukazovateľov.

Rovnako akreditovaná odberová skupina RÚVZ vykonala v januári a februári niekoľko odberov. Analyzované vzorky len v jednom z odberných miest preukázali legislatívou stanovené prekročenie NMH u troch mikrobiologických ukazovateľov a to escherichie coli,

koliformné baktérie a enterokoky.

Situáciou sa zaoberali aj epidemiológovia z RÚVZ. Venovali sa laboratórnym výsledkom lekárskeho vyšetrení u chorých. „Od začiatku roka 2026 bolo v obci potvrdených päť rotavírusových infekcií, ktoré však nemali žiadne epidemiologické súvislosti a nesúvisia s používaním vody z verejného vodovodu,“ uviedli v stanovisku. „Zároveň neboli potvrdené žiadne iné infekčné ochorenia napríklad salmonelóza, enteropatogénne E. coli prípadne shigelóza.“

Hygienici zdôraznili, že informácie šírené verejnosťou o zdravotne nebezpečnej pitnej vode vo verejnom vodovode a ich spájanie s výskytom črevných ochorení je mylné a zavádzajúce.

„Z odborného hľadiska nie je možné pripisovať zvýšený výskyt preukázaných, teda potvrdených vírusových ochorení zisteniam o prekročení mikrobiologických limitov pitnej vody vo verejnom vodovode v jednom z množstva vykonaných odberov.“

Výsledky rozborov vzoriek vody a stanoviská k situácii sú zverejnené na webových stránkach obce, OVS a RÚVZ.

Kontrola studní

Vodárenská spoločnosť je v zmysle zákona zodpovedná za kvalitu pitnej vody iba po mieste odberu na verejnom vodovode, spravidla po vodomere. Za vnútorné rozvody pitnej vody zodpovedá vlastník. Problém môže nastať, ak je na tieto rozvody napojená voda zo studne. Využívanie studní je síce za splnenia zákonných podmienok legítimne, avšak je zakázané prepojiť vlastný zdroj vody s potrubím verejného vodovodu vrátane jeho vodovodných prípojkou a na ne napojených vnútorných rozvodov. Nejde pritom len o ekonomické poškodenie vodárenskej spoločnosti vypúšťaním vody do verejnej kanalizácie. Ide o to, že voda zo studne môže kontaminovať pitnú vodu z verejného vodovodu nielen

vo vlastnej domácnosti, ale aj v okolí.

A práve na to sa teraz zamerajú vodári. Podľa informácií z OVS vytipovali v Podbieli zhruba 30 odberných miest s podozrivými, kolísavými odbermi a v najbližšom období urobia ich obhliadky.

Potrubie na vodu zo studne nemôže byť spojené s rozvodmi, ktorými tečie voda z verejného vodovodu. Z technického hľadiska nie je prípustné ani ich oddelenie ventilmi. Systémy musia byť oddelené fyzicky, teda musí byť medzi nimi prázdny priestor.

■ Lýdia Vojtaššáková

Spoločenská kronika

■ Narodili sa

V prvom štvrtroku sa novými obyvateľmi Podbiela stali Ester Pazúriková, Jakub Samuhel. Vitajte medzi nami.

■ Jubilanti

V nasledujúcom štvrtroku si životné jubileum pripomenú 70 rokov: Zdena Veselá, Johana Habánová, Janka Lofajová, Ing. Ján Sitek, 75 rokov: Helena Poldaufová, Valéria Šurinová, Anna Šutiarová, Eulália Pišoňová, 85 rokov: Anastázia Lukáčiková, 90 rokov: Ing. Jozef Dižo

Kolko nás je

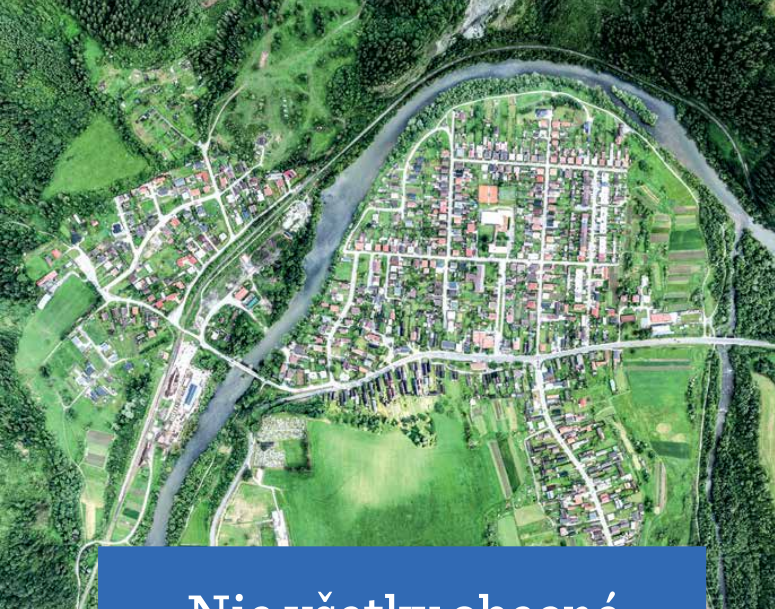
K 31. decembru 2025 mala obec 1337 obyvateľov z toho 663 mužov a 674 žien

■ vo veku nad 64 rokov žilo medzi nami 238 ľudí, z toho 107 mužov a 131 žien

■ mladších ako 18 rokov bolo 141 chlapcov a 132 dievčat

■ vekovú skupinu obyvateľov do 6 rokov tvorilo ku konca roka 105 detí, skupinu školopovinných vo veku 6 až 15 rokov 134 detí

■ V priebehu vlaňajška sa odsťahovalo z dediny 11 obyvateľov ■ (OCÚ)

Nie všetky obecné cesty sú naozaj obecné

■ Už niekoľko rokov sa na rokovaniach obecného zastupiteľstva vedie diskusia ohľadom majetkového vysporiadania miestnych komunikácií.

Mnohé cesty v dedine sú vo väčšej miere postavené a využívané už niekoľko desiatok rokov. Väčšinou sa vysporiadávali len miestne komunikácie v nových zástavbách a to Krivý kút a Pod Pálenicou (pri ihrisku). Na ostatné sa akosi pozabudlo a to napriek tomu, že v rozpočtoch obce boli na to vyčlenené

finančné prostriedky.

Vysporiadanie miestnych komunikácií je veľmi dôležité aj z toho dôvodu, že keď má obec na liste vlastníctva miestnu komunikáciu, tak sa môže uchádzať o finančné prostriedky na jej opravy zo štátnych fondov. Preto ihneď po nástupe do funkcie starostu obce som inicioval vypracovanie znaleckých posudkov na všetky nevysporiadané miestne komunikácie a následne sme začali s ich výkupom.

Znalec určil hodnotu pozemku, po ktorých takéto cesty vedú, na 10,34 eur/m². Doteraz sme vykúpili a vysporiadali 4043,95 m². Samozrejme, že chceme v tomto smere ďalej pokračovať. Chcem poďakovať všetkým vlastníkom pozemkov, ktorí podporili toto majetkové vysporiadanie a očakávam, že aj ďalší vlastníci, ktorých oslovíme, túto dôležitú iniciatívu podpora.

■ Ján Sitek, starosta

Aktuálny stav miestnych komunikácií

Podčervenie

1. cesta okolo starej škôlky ku Litvákovi je nevysporiadaná
2. od Mikulášika po Kovalčíka je vysporiadaná
3. od Lacka po Drndáka je vysporiadaná
4. od Drndáka po R. Malatinku je vysporiadaná
5. od Kyptu po Ficeka je nevysporiadaná
6. od Klimeka po A. Šurinu je vysporiadaná
7. od Ferencíka po Slamku je nevysporiadaná
8. od V. Malatinku po J. Turčáka je nevysporiadaná
9. od A. Domiňáka po Líškovú je vysporiadaná
10. od J. Nabočíka po hasičskú

- zbrojnicu je nevysporiadaná
11. od Podstrelého po V. Karisného je nevysporiadaná
 12. od F. Pazúrika po J. Turčáka (pleso) je nevysporiadaná
 13. od školy až po nákupné stredisko (park) je vysporiadaná
 14. od L. Turčáka po penzion LIPA (Lentilková) je vysporiadaná

Zámostie

15. cesta od Bachynca po P. Smolára je nevysporiadaná
16. od F. Matúša po záhradky je nevysporiadaná
17. od Pacuru po B. Hrica ml. je nevysporiadaná
18. cesty v Krivom kúte nie sú všetky vysporiadané
19. od Brunčáka ku J. Olbertovi je nevysporiadaná
20. cesty v novej zástavbe Pod Pálenicou nie sú všetky vysporiadané

Pozývame vás

Obec pripravuje v nasledovnom štvrťroku kultúrno-spoločenské stretnutia

- 1. mája** – Stavanie mája
30. mája – Deň detí
21. júna – Deň otcov

Komunálny odpad triedime pomerne dobre, a zlepšujeme sa

■ Podbielania vlni vyseparovali 59,63 percenta odpadu z celkovej hmotnosti 390 ton. Uvádza to výkaz, ktorý v zmysle zákona každoročne vo februári spracováva obecný úrad.

Zberové spoločnosti odviezli za rok 2025 z dediny celkom 388 705 kilogramov komunálnych odpadov vrátane ich zložiek z triedeného zberu. Separovaný zber tvorili najmä kovy 58,4 tony, sklo 39,3 tony, plasty 35,28 tony a biologicky rozložiteľný odpad 61,2 tony, papier a lepenky 12,8 tony a šatstvo 7,7 tony. Spolu s ostatnými zložkami sme vyseparovali 231,8 tony odpadov na ďalšie spracovanie.

Úroveň vytriedenia komunálnych odpadov sa u nás z roka na roky zlepšuje. Kým v roku 2022 bola iba 46,17 percenta a o rok neskôr 47,69 percenta, v roku 2024 už zberové spoločnosti odviezli z dediny viac odpadu na druhotné spracovanie, ako uložili na skládky – vyseparovali sme 54,53 percenta komunálnych odpadov.

Aktuálne celoslovenské štatistiky sa zatiaľ len spracovávajú z podkladov samospráv. Pre zaujímavosť vyberáme pár údajov z roku 2024: Na území Slovenska vzniklo 2,65 milióna ton komunálnych odpadov, jeden obyvateľ Slovenska vyprodukoval v priemere 489 kilogramov.

Ak spočítame všetky odpady, aj priemyselné, hmotnosť odpadu vyprodukovaného na Slovensku prevýšila 10 miliónov ton. Čím viac recyklovateľných zložiek z neho vyseparujeme, tým menej sa ich hromadí na skládkach a zaťažuje prírodné prostredie.

Za úroveň vytriedenia komunálneho odpadu môžu obce a mestá pri splnení daných podmienok získať príspevok z Environmentálneho fondu. Fond rozdeľuje medzi žiadateľov časť výnosov, ktoré inkasuje z poplatkov za ukladanie odpadov na skládky. Za rok 2023 dostala obec Podbiel 966 eur, za rok 2024 to bolo 1429 eur.

■ (IM)

Vážení Podbielania,

prajeme vám pokojné a radosné veľkonočné sviatky. Nech je tento čas plný pokoja, lásky, nádeje a pekných chvíľ, ktoré Veľká noc prináša.

S úctou
starosta obce

a zamestnanci
obecného úradu

Aktivity, ktoré obohatili každodenný život našich školákov a škôlkarov

Školské chodby zaplavili rôzne postavičky

■ Naša škola sa premenila na pestré miesto plné smiechu, hudby a fantázie. Školského fašiangového karnevalu sa zúčastnili všetky deti, ktoré prišli v nápaditých a originálnych maskách. Chodbou sa tak prechádzali rozprávkové bytosti, hrdinovia, zvieratká, futbalisti aj rôzne veselé postavičky.

Počas dopoludnia vládla výborná nálada. Deti si užili tanec, tanečné hry a parket bol neustále plný radostného pohybu. Nechýbala ani prehliadka masiek, pri ktorej sme mohli obdivovať kreativitu a fantáziu našich žiakov.

Uprostred zábavy prišlo vhod aj chutné pohostenie, ktoré dodalo deťom energiu na ďalšie veselé chvíle. Za chutné pohostenie ďakujeme najmä Kataríne Urbanovej, rodine Kočalkovej a mnohým ďalším rodičom a zamestnancom školy. Karneval sa i vďaka nim niesol v duchu radosti, priateľstva a spoločných zážitkov. Ďakujeme všetkým, ktorí sa podieľali na príprave krásneho podujatia, a tešíme sa opäť o rok. ■ (ZŠ)

Predškoláci nazreli do sveta prvkov

■ Preškoláci navštívili našu školu, aby nazreli do sveta prvkov. Spoločne strávili príjemné dopoludnie 18. marca plné zábavy a nových zážitkov. Prostredníctvom maľovaného čítania sa deti oboznámili s rozpráv-

kou o jari, vyskúšali si prácu s krokovacím pásom a s nadšením sa zapojili do hudobno-pohybovej hry s názvom Lezie ježko. Na záver všetci spoločne zasadili kvietok, ktorý im bude pripomínať toto milé stretnutie. ■ (ZŠ)

Budúci prváci spoznajú svoju školu – zápis sa blíži

■ Zápis do 1. ročníka základnej školy je významným momentom v živote každého dieťaťa aj jeho rodiny. Predstavuje začiatok novej etapy, v ktorej sa deti postupne učia čítať, písať, počítat a objavovať svet poznania.

Prinášame základné informácie, ktoré by mali rodičia budúcich prvákov vedieť. Povinná školská dochádzka na Slovensku začína spravidla 1. septembra školského roka, ktorý nasleduje po tom, ako dieťa dovŕši šesť rokov veku a dosiahne školskú spôsobilosť.

Zákonný zástupca je povinný prihlásiť dieťa na zápis, ak do 31. augusta príslušného roka dovŕši šesť rokov a má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky. Táto povinnosť platí bez ohľadu na to, či dieťa navštevovalo materskú školu.

Na základné vzdelávanie možno výnimočne prijať aj dieťa, ktoré nedovŕši šiesty rok veku, ak zákonný zástupca pri zápise predloží súhlasné vyjadrenie príslušného zariadenia poradenstva a prevencie a súhlasné vyjadrenie detského lekára.

Ak ide o dieťa so zdravotným znevýhodnením alebo nadaním, k prihláške sa prikladá aj správa z diagnostického vyšetrenia vydaná zariadením poradenstva a prevencie, na základe nej môže škola pripraviť vhodnú formu podpory a zabezpečiť podmienky, ktoré budú rešpektovať individuálne potreby dieťaťa.

Tešíme sa na vás

Zápis do ZŠ v Podbieli pre rok 2026/2027 sa bude konať 8. apríla v budove ZŠ v čase od 11.30 do 15.30 hod. Dieťa sa do školy prijíma na základe podanej prihlášky, ktorú je možné podať elektronicky – na portáli ministerstva školstva, alebo listinne na schválenom formulári. Papierové prihlášky sú k dispozícii v MŠ Podbiel aj na webstránke školy. Papierovú prihlášku môže zákonný zástupca doručiť osobne pred zápisom alebo v deň zápisu, poštou alebo e-mailom naskenovaním podpísanej prihlášky. Na prihláške sa

vyžaduje podpis oboch zákonných zástupcov dieťaťa.

Ak dieťa po dovŕšení šiesteho roku nedosahuje školskú spôsobilosť, môže pokračovať v plnení povinného predprimárneho vzdelávania v materskej škole, ak zákonný zástupca predloží riaditeľovi pri zápise písomný súhlas príslušného zariadenia poradenstva a prevencie, písomný súhlas detského lekára a informovaný súhlas zákonného zástupcu o pokračovaní plnenia povinného predprimárneho vzdelávania v materskej škole.

Všetky informácie a formuláre nájdete na www.skolapodbiel.edupage.org.

Nejde o žiadne skúšanie

Základná škola Podbiel dlhodobo kladie dôraz na priateľskú atmosféru počas zápisu aj počas celého školského roka. Budúci prváci sa často prvýkrát zoznámia so školským prostredím, učiteľkami a niektorými spolužiakmi. Mnohé deti si tak odnášajú zo zápisu prvý pozitívny zážitok, ktorý im pomáha prekonať počiatočné obavy zo školy.

Pedagógovia pri zápise sledujú elementárne predškolské zručnosti – orientáciu v priestore, grafomotoriku, jazykový prejav či sociálne správanie. Nejde o žiadne skúšanie, ale o priateľské pozorovanie, ktoré škole pomôže lepšie pripraviť triedu aj individuálnu podporu pre deti.

Začiatok školskej dochádzky je veľkým krokom, ktorý si vyžaduje spoluprácu školy a rodiny. Spoločným cieľom je vytvoriť pre deti prostredie, v ktorom sa budú cítiť bezpečne, budú sa tešiť na učenie a postupne rozvíjať svoje schopnosti.

Škola sa teší na stretnutie s budúcimi prvákmi a praje im úspešný vstup do sveta školských objavov.

■ Blanka Kontrová,
riaditeľka školy

Zápis do Základnej školy v Podbieli pre rok 2026/2027 sa bude konať 8. apríla v budove ZŠ v čase od 11.30 do 15.30 hod.

Najlepšie recitátorky majú za sebou už aj okresné kolo

■ Na našej škole sa uskutočnilo najprv školské kolo recitačnej súťaže Hviezdoslavov Kubín, do ktorého sa zapojilo množstvo talentovaných žiakov. Súťažiaci sa predstavili s ukážkami poézie aj prózy a svojím prednesom potešili porotu i prítomných divákov.

Predviedli krásne výkony, cit pre slovo a odvahu vystúpiť pred publikom. Výber víťazov preto nebol pre porotu jednoduchý, keďže mnohí žiaci pripravili svoje ukážky veľmi zodpovedne a s veľkým nasadením.

V kategórii poézie sa na 2. mieste umiestnila Johanka Čuporáková, na 3. mieste Ela Pazdúrová. V kategórii próza

sa na 2. mieste umiestnila Vaneska Badlíková, na 3. mieste Lacko Liška.

Zo školského kola napokon postúpili z 1. miesta do okresného kola dve šikovné recitátorky Lejla Kršková (próza)

a Adelka Pekárková (poézia). Dievčatá sa stretli s deťmi z celého okresu Tvrdošín. Každá z nich predniesla svoj text nielen pred rovesníkmi, ale aj pred odbornou porotou, ktorú tvorili pedagógovia slovenského jazyka.

Zo súťaže si odniesli cenné skúsenosti, ktoré určite zúročia pri príprave ďalších prednesov. Hoci sa neu miestnili na prvých priečkach, sme na ne veľmi hrdí, pretože opäť posunuli svoje hranice odvahy.

Ďakujeme zároveň všetkým účastníkom recitačnej súťaže za krásny umelecký zážitok. ■ (ZŠ)

Deti súťažili o titul Všetkovedko

■ Žiaci základnej školy sa opäť zapojili do vedomostnej súťaže Všetkovedko, v ktorej tento rok súťažilo 39-tisíc detí. Dostali šancu ukázať, čo všetko už vedia a porovnať sa s deťmi na celom Slovensku.

Naši žiaci nás svojimi výsledkami potešili, pretože z 26 zapojených žiakov sa 23 detí zaradilo medzi 30 percent najúspešnejších a získali titul Všetkovedko.

Z prvákov sa najviac darilo Natálii Mačňákovej, Martinovi Tekeľovi, Šarlote Krškovej a Zare Sitekovej. Získali plný počet bodov a skončili tak na 1. mieste. Spolu súťažilo 10 776 prvákov.

Medzi druhákmi bola najlepšia Meggy Kubincová, v rámci Slovenska sa umiestnila na 6. mieste medzi 11 565 druhákmi.

Za tretíakov nás najlepšie reprezentoval Viktor Tekeľ a potešil nás 5. miestom. Sily meral s 9 366 tretíakmi.

Najnáročnejšie úlohy riešilo 7 769 štvrtákov a z našich žiakov bola najlepšia Natália Jurčová, ktorá sa umiestnila na 15. mieste. Gratulujeme všetkým zapojeným žiakom za odvalu zmerať si sily vo veľkom súboji o najmúdrejšieho medzi najbystrejšími. ■ (ZŠ)

Škôlkari prišli šantiť v maskách

■ Fašiangové obdobie sa spája so zábavou a karnevalom. Nebolo tomu inak ani 6. februára v našej materskej škole. Celé dopoludnie sa deti zabávali, tancovali a šantili v maskách pirátov, princezien, motýľov a rôznych iných. Prežili sme jedno čarovné dopoludnie plné radosti, smiechu obohatené o krásne zážitky. Poďakovanie patrí Jarmile Kočalko-

vej a Tatiane Bebejovej, ktoré zabezpečili pre deti pohostenie

a prispeli k tomu, aby mali deti ešte väčšiu radosť. ■ (MŠ)

Veľká noc v školskom klube

■ Velkonočné sviatky si žiaci z ŠKD pripomenuli tvorivo – vyrábaním zajačika a vajíčok. ■ (ŠKD)

Na výlete u rovesníkov

■ Žiaci 3. ročníka prijali pozvanie na návštevu do ZŠ Štefana Šmálik v Tvrdošíne, kde nás privítali tiež tretiaci. Pripravili si pre nás za-

ujímavý program – navštívili sme Kostol Najsvätejšej Trojice, Hasičský a záchranný zbor v Tvrdošíne a obvodné oddelenie Polície SR. V závere dňa sme si vychutnali obed v školskej jedálni.

Krásne slnečné počasie nás sprevádzalo počas celého dňa. Vďaka tomu sme si mohli desiatu vychutnať v parku, kde nechýbali hry a príjemná atmosféra. Tento deň bol plný zážitkov, nových priateľstiev a radosti zo spoločných chvíľ. ■ (ZŠ)

Bolo to chutné a veselé popoludnie

■ Žiaci ŠKD si spríjemnili poobedie v pizzerii Pod Lipou v Podbieli. Pochutnali si na pizze a užili si zábavu. ■ (ŠKD)

■ Po múčnom mlyne, veľkej píle, zaujímavom moste ponad Oravu alebo pekárni už niet ani stopy. No taká huta s vysokou pecou na tavbu železnej rudy či pivovar stojí dodnes, hoci už neslúžia pôvodnému účelu.

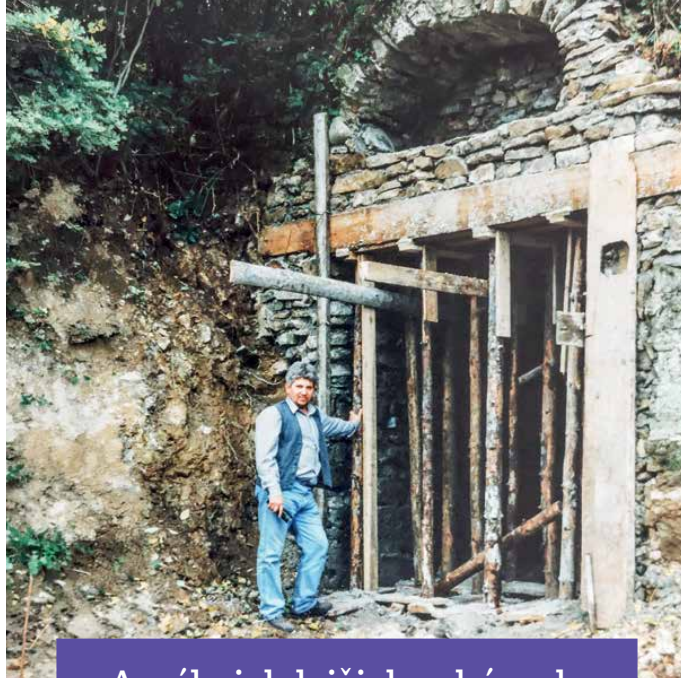
Dôležitú úlohu pri viacerých podnikateľských aktivitách v Podbieli zohrávali koľajnice. Železničná stanica bola rozhodujúca aj pre Jozefa Hucíka, ktorý tu v 90-tych rokoch minulého storočia kúpil schátrané a vyrabované budovy niekdajšieho chýrneho pivovaru a areálu dal novú podobu a využitie.

Víkend čo víkend s gitarou

Jozef Hucík s rodinou sa prisťahoval do Podbiela pred tridsiatimi rokmi. On aj jeho manželka Daniela pochádzajú z Brezovice, tam vyrastali aj ich deti Juliana a Marek. Vyštudoval za poľnohospodára a až do Nežnej revolúcie pracoval na trsteniskom družstve.

Už v mladosti bol Jozef veľmi aktívnym človekom. Víkend čo víkend bral do rúk gitaru a s kapelou hrával na zábavách, svadbách či iných slávnostiach. Spolu s partiou kamarátov tvorili najprv hudobnú skupinu Zenit. Po návrate z vojenčiny to bola Metaxa, kde Jozef udával tempo a rytmus na basgitare a sprievodnej gitare, Milan Jendrášek hral na sólovú gitaru, Bohuš Hajdúk na bicie a Peter Ujmiak na klávesách. To bola najstabilnejšia zostava kvarteta, ktoré bolo na oravskej hudobnej scéne dve desaťročia. Bol aj členom kapely Spektrum.

„V tých časoch neexistovali dídžeji a diskotéky s reproduktovanou hudbou, všetko sa hralo a spievalo naživo,“ spomína Jozef. „Ešte sme neovládali ani cudzie jazyky, ale keď sme chceli byť dobrí, museli sme mať v repertoári aj zahraničné hity. Tak sme si z platní alebo kaziet prepísali foneticky text

Areál niekdajšieho chýrneho pivovaru dostal novú šancu vďaka Jozefovi Hucíkovi

Je úžasné, aké zaujímavé stavby postavili naši predkovia v Podbieli v minulých storočiach.

a spievali niekedy ani nevediac o čom.“

So svojou budúcou manželkou Danielou sa Jozef zoznámil po návrate z vojenčiny. Áno spoločnej ceste životom si povedali v januári 1981.

Vrátil sa s myšlienkou

Ako mnoho Oravcov, aj Jozef Hucík sa po Novembri 89 a páde železnej opony vybral na zárobky do zahraničia. V Rakúsku pracoval v obrovskej ošipárni. „Bola to zároveň výborná škola. Keďže sme ako partia vedeli urobiť všetko, majiteľ si nás vážil,“ hovorí.

„Po dvoch rokoch som však začal cítiť, že odlúčenie od rodiny s malými deťmi nie je dobré.“

A tak sa rozhodol vrátiť. V tom čase už mal premyslené, čo chce na Orave robiť. Vsadil na vzdelanie, prax v odbore a historickú

danosť regiónu – poľnohospodárstvo. Chcel podnikáť vo výrobe krmných zmesí pre hospodárske zvieratá.

Kde však zohnať na tak rozsiahlu činnosť priestory? Pri hľadaní musel brať do úvahy, že bude točiť veľké objemy jačmeňa, pšenice či kukurice. Areál bývalého pivovaru sa nachádzal v dostupnej vzdialenosti od železničnej stanice, a to je hlavný dôvod, prečo sa miestom jeho podnikania stal Podbiel.

„Tie budovy boli v dezolátnom stave, z pôvodného zariadenia pivovaru tam neostalo takmer nič. Keď sa nad prenájmom a neskôr kúpou tohto zdevastovaného, vyrabovaného komplexu zamýšľam dnes, asi by som si opätovne netrúfol ísť do toho. Ale boli sme mladí, verili sme si.“

Na kúpu nehnuteľnosti, rozbeh výroby krmív a prvotné

úpravy múrov použil Jozef Hucík vlastné zarobené peniaze, keďže banky vtedy pýtali za úver obrovské úroky, dokonca až 24 percent.

„Zvážil som, že bude lepšie investovať do obnovy budov postupne zo zisku z podnikania.“

Zrúin k novému životu

V roku 1992 si Jozef Hucík areál s objektmi bývalého pivovaru v Podbieli zobral do prenájmu od dcéry Eugena Jána Meisela, ktorý on pri znárodnení v roku 1948 prišiel, no po prevrate ho v rámci reštitúcií získal späť.

V období socializmu využíval niektoré objekty stáročnej pýchy Podbiela len ako sklady piva. Martinský pivovar a Poľnohospodársky nákupný závod ako sklady obilia.

Začiatkom 90. rokov teda začalo byť na hornom konci dediny opäť rušno. Prácu u Hucíka našlo jedenásť ľudí. „Bola to aj fyzicky náročná robota,“ hovorí podnikateľ. „Každý druhý deň sme na stanici ručne vykladali vagon so zrnom. Obilniny sme mleli, miešali s bielkovinami, vitamínmi, minerálmi a rôznymi prísadami pre zlepšenie chuti, stráviteľnosti či prevenciu chorôb. Potom sme zmes balili a distribuovali odberateľom. Mechanizáciu som zavádzal postupne v rámci možností, až postupne pribudla väčšia miešaňa či nákladiaky.“

Najväčšou konkurenciou pre Jozefa Hucíka bol v počiatočných Poľnohospodársky nákupný závod v Dolnom Kubíne, ktorý už za socializmu vykupoval obilie od oravských pestovateľov a z nich vyrobenú krmnú zmes spätne distribuoval. Súkromný podnikateľ však postupne tento závod predčil, keď zásoboval výraznú časť družstiev a farmárov na Orave, Liptove a Kysuciach.

Do Podbiela sa rodina Hucíkovcov natrvalo presťahovala v roku 1992, akonáhle deti dokončili v Brezovici základnú školu.

Zrodili sa ďalšie plány

Po čase však Jozef zistil, že obnova chátraných budov potrebuje viac, potrebuje dlhodobé investície. Preto rozvíjal viaceré podnikateľské projekty, kto-

ré vytvorili ekonomické zázemie pre ich rekonštrukciu.

„Poradil mi raz kamarát, že keď mám dosť krmiva, prečo ho nevyužijem aj inak, nielen len na predaj,“ spomína. „Začal som teda chovať ošípané. Najprv ich bolo doma 42, neskôr som chov rozšíril v Trstenej na 150 kusov.“ Chov plemien landrace a yorkshire povýšil na takú úroveň, že do ošipárne chodili pozeráť aj predsedovia okolitých družstiev.

Podnikal aj v nákladnej doprave, keď k dvom kukavozom a sklápaču na vývoz kŕmnych zmesí prikúpil aj liazku a kamión.

K čistejšej robote

Začiatkom 20. storočia poslužil podbielanský pivovar cestovnému ruchu. Jozefovi Hucíkovi sa podarilo prestavať budovu, ktorá v minulosti slúžila majiteľom na bývanie a administratívu na moderný penzión. V jej klenbových pivniciach urobil reštauráciu. V časti inej budovy mali hostia k dispozícii wellness. Aj areál dostal nový šmrnc. Názov penziónu odkazuje na históriu – Penzión Starý pivovar.

„Pri všetkých rekonštrukciách som sa snažil zachovať z pôvodných stavebných prvkov čo najviac.“

Bola to náročná robota. Pri spomienkach na ňu si Jozef okrem iného spomína aj na to, ako použili strechu z jednej budovy na druhú. Zistil som, že pasuje, tak sme ju jednoducho preniesli. Popoludní sa pri nás zastavili dvaja chlapi zo Zuberca. Necháпали, ako je to možné, že ráno tu tá strecha nebola, a teraz je.“

Hucíkovci okrem ubytovania ponúkali aj spoločenskú miestnosť na rôzne akcie. Tá vznikla v objekte, kde predtým miešali kŕmne zmesi.

Nebol to však len prenájom priestorov, ale komplexné služby, do ktorých bola zapojená celá rodina. Jozef okrem iného pripravil a na akcii modernoval program, manželka Daniela a dcéra Juliana sa postarali o jedlo a obsluhu, Marek bavil účastníkov akcie ako dídžej.

„Snažiac sa robiť to čo najlepšie sme práci venovali 24 hodín sedem dní v týždni. Deti popri štúdiách pomáhali ako mohli. Vedia, čo je to robota. Takto žili Hucíkovci zhruba 15 rokov.“

„Mali sme dobrú klientelu, no časom sme nedokázali konkurovať napríklad Zuberu, kde je bližšia dostupnosť lyžiarskych stredísk či turistických trás. Navyše, už sme cítili, že aj keď sme ako rodina stále spolu, nemáme na seba čas,“ hovorí Jozef. „Nedokázali sme si naplánovať čas na dovolenku, spoločné výlety, koničky a iné aktivity. Tak sme to v roku 2016 zabalili.“

Konečne majú čas pre seba

Keď sme sa s Jozefom po skončení podnikania rozprávali a povedali mu, že konečne bude mať aj voľný čas, usmial sa a povedal, že to je len akože voľný čas. Stále je čo robiť. Jozef s Danielou v historickom objekte dodnes bývajú, snažia sa ho udržiavať v rámci možností.

Ale, samozrejme, môžu sa konečne venovať aj koničkom a vnúčatám Sárke, Martinkovi, Adelke a Alexandre.

Jozefou celoživotnou vášňou je hudba. Okrem gitary, zahrá na ústnu harmoniku, trocha i na bicie. Ako sme sa dozvedeli, teraz tajne skúša aj husle, keďže sa im venuje vnučka Sárka. „Zatiaľ ma ešte nepočula, ale raz jej zahrám,“ dodáva s úsmevom. Čoraz častejšie zájde aj na povalu, kde uskladnil dokumenty so zaujímavými informáciami z obdobia fungovania pôvodného pivovaru.

Manželka Daniela má rada ručné práce, varí, pečie, rada cestuje. Keď niekto začne spievať, hneď sa pridá.

Pivovar kedysi a dnes

Počiatky Oravského pivovaru siahajú do roku 1780 a fungoval až do roku 1932. Keď ho ztvorili, o prácu prišlo zhruba sto Podbielanov. Patril rodine Meiselovcov. Eduard Meisel s manželkou Annou Johanou a jeho brat Šimon s manželkou Irenou boli v roku 1942 zavraždení v koncentračnom tábore. Eugen Ján Mensel (1920–1996) patrilo po II. svetovej vojne k údajne nežiadúcim občanom a tak ho štát poslal do Komárna akože poslovenčovať južné Slovensko. Tam sa oženil s Martou Hercogovou z Bábu pri Nitre a konvertoval zo židovskej viery na kresťanskú.

Do roku 1932 žalo podbielanské pivo slávu aj v Prahe. V známej pivárni U Fleků patrilo medzi najvyhladávanejšie piva a dodnes tam uchovávali mohutný sud z Podbiela, v ktorom sa pivo prepravovalo do Prahy.

Dominantou pivovarnického komplexu bolo veľké silo. Okrem sladovne a samotnej varne, ktorá je srdcom pivovaru, mal sklady piva, sudov a ob-

ručí, ľadovňu, studňu, obytné priestory. V dávnej dobe potreboval aj stajňu či vozovňu.

Keď Jozef Hucík areál kupoval, nestáli už všetky objekty pôvodného pivovaru, úplne zdevastované bolo aj samotné srdce pivovaru. Zo zariadenia tam našiel už len medený súd a nejaké fľaše. Spomienkou na dávnu históriu bola aj ľadovňa – kamenná miestnosť, s múrmi hrubými takmer meter, ktorá slúžila na skladovanie ľadu počas letných mesiacov. Keďže chladničky vtedy neexistovali a pivo sa zvyklo kaziť, kladli ho medzi ľadové bloky.

Všetky rekonštrukcie, búracie práce, prestavby si vyžadovali elán, čas, podnikateľského ducha, ale najmä peniaze, ktoré Hucíkovci nikdy nedostali zadarmo. „Zopakujem, že opätovne by som si do toho netrúfol ísť. Ale boli sme mladí, verili sme si,“ dodal Jozef. Podarilo sa. Aj keď sa na hornom konci Podbiela pivo nevarí, kamenné múry dávnej chýrnej stavby našli nové využitie.

■ Lýdia Vojtaššáková

Tri trasy, dve vatry a pekné výhľady. Taká bola Podbielanská Magura

■ Zimný prechod Podbielanskou Magurou si zaknihoval už 38. ročník. Pre jeho účastníkov organizatori opäť pripravili tri rôzne dlhé trasy a dve vatry, kde sa mohli zohriať a občerstviť. Najdlhšia pre bežkárov mala 18 kilometrov s prevýšením viac ako 500 metrov. Menej zdatní lyžiari, peší či rodiny s deťmi si mohli zvoliť osem alebo 12 kilometrov dlhú trasu.

Napriek nie príliš priaznivému počasiu sa na ne vydalo zhruba dvesto milovníkov prírody z Podbiela i okolia, ale aj zo susedného Poľska.

Pri registrácii dostali odznak, hruškovicu, klobásu, ktorú si mohli opieť na vat-

re, a deti horalku. Po športovom výkone nabití zážitkami a obohatení o nádherné výhľady sa zišli v kultúrno-spoločenskej hale, kde si mohli pochutnať na výbornej fazuľovici a vyhrať niečo v tombole.

„Akcia sa vydarila, aj keď nám počasie príliš neprialo. Podobných zimných prechodov je na Orave pomerne veľa, o to viac teší, že našu Podbielanskú Maguru si zaradilo do svojho kalendára aj mnoho cezpoľných milovníkov zimnej turistiky,“ dodal Marián Vlčák, hlavný organizátor akcie, a poďakoval dobrovoľníkom, ktorí sa postarali o jej zdarný priebeh.

■ (LV)

Trojkráľový výstup na Koniarku

■ V prvú januárovú sobotu sa v obci už tradične konal Trojkráľový výstup na Koniarku. Pohyb na čerstvom vzduchu si tento rok nenechalo ujsť vyše sto ľudí, ktorých neodradil ani celodenný mráz. Práve naopak, pravá zimná atmosféra podujatiu výrazne prospela. Bohatá snehová nádielka a ideálne poveternostné podmienky vytvorili dokonalú kulisu. Pobyt v zimnej prírode si tak prišli užiti nielen miestni obyvatelia, ale aj cezpoľní turisti.

Výstup sa začínal pri urbárskej pile a viedol prevažne po spevnenej asfaltovej ceste. Vďaka nenáročnej trase a bezpečnému terénu zvládli

pochod bez problémov všetky vekové kategórie.

V cieľi čakalo na účastníkov príjemné privítanie a hrejivé občerstvenie, o ktoré sa ochotne postarali páni Budkovci. Tradičné pečené zemiaky a varené víno pomohli k rýchlemu doplneniu energie a dotvorili priateľskú komunitnú atmosféru celého dňa.

Zorganizovanie podobného podujatia si vyžaduje aj kvalitné zázemie. V mene organizátorov by som preto chcel vyjadriť poďakovanie urbáru – SBÚ Podbiel a Vladimírovi Krížovi za ich materiálnu a finančnú podporu.

■ Lukáš Kudzběl

Rozlúčili sa so starým rokom a privítali nový

■ Na prelome starého a nového roka obec opäť pripravila možnosť stretnúť sa, podebatovať a pochutnať si na zabíjačkovej kapustnici, jaterniciach, klobáskach či pečenej krkovičke. Na akciu Silvestrovská zabíjačka zavítali okrem Podbielanov aj návštevníci obce, ktorí tu trávili dovolenku.

Prvé minúty roka 2026 spestrila pred obecným úradom spevácka skupina Senková a novoročný prípitok starostu obce. Krátke stretnutie býva už tradične príležitosťou navzájom sa porozprávať a naladiť na nové plány a ciele.

■ (LV)

Fašiangová tradícia prežíva, držia ju starší

■ Obdobie zábav, plesov a svadiieb ukončil predvečer Popolcovej stredy. Už naši predkovia sa zvykli s týmto fašiangovým obdobím lúčiť symbolickým pochovaním basy. Znamenalo stíšenie a začiatok duchovnej prípravy na najväčší kresťanský sviatok Veľkú noc.

V malej zasadačke kultúrno-sportovej haly si tento zvyk prišlo pripomenúť zhruba 50 ľudí a opäť panovala dobrá nálada podporená spomienkami, spevom, folklórnym pásmom Slameník v podaní ženskej speváckej skupiny Senková. Na záver sa rozlúčili s basou, scénku jej pohrebu zahráli okrem žienok –

plačiek zo Senkovej aj Marián Vlčák ako kňaz a Pavol Tmák ako kostolník.

V ostatných rokoch udržiavajú v našej dedine túto tradíciu najmä starší, záujem mladej generácie slabne. Marián Vlčák, šéf komisie kultúry, školstva, športu a mládeže pri OcZ Podbiel, to pripisuje čiastočne aj tomu, že sa koná v pracovný deň, večer pred Popolcovou stredou, ale aj absenciou mladých folkloristov. „Snažíme sa všemožne vzbudiť záujem o folklór alebo divadlo u detí a mládeže, ale záujem ako si upadá, čo mi je veľmi ľúto. Ďakujem všetkým, ktorí prišli, a ktorí udržiavajú dedičstvo našich predkov.“

■ (LV)

■ Na začiatku 20. storočia v priestore drevoskladu Podbiel až do roku 1936 fungovala moderná, parná píla s názvom OFA. Zamestnávala približne 80 ľudí. Píla mala dva gátre, väčší mal reznú šírku 90 cm. Vyprodukované rezivo sa nakladalo na železničnej vlečke na vagóny. Všetko fungovalo ako hodinky až do povodne na Studenom potoku. Veľká voda zničila lesnú železničku, po ktorej sa dovážali kmene smrekov spod Roháčov. Úplný zánik píly spôsobil požiar na píle. Tak veľký zamestnávateľ v Podbieli skončil.

Zo skrachovanej píly zostala len železničná vlečka a dve drevené poschodové budovy. Poslednými majiteľmi boli Alojz Vlčák – Hega a Ján Karisný.

Drevo vozili koňmi

Po druhej svetovej vojne, hlavne po znárodnení v roku 1948, začali nevyužitú priestory drevoskladu spolu so železničnou vlečkou využívať Československé Štátne lesy, Lesná správa Habovka.

Drevo z Roháčskej doliny dopravovali gazdovia koňmi, v lete na predĺžených vozoch a v zime na saniach, pričom tenké konce kmeňov sa kĺzali po zasneženej ceste. Keďže cesta z Roháčov po celej trase klesá, kone spotrebovali málo energie, čo bolo aj pre gazdov výhoda. Jediný problém mali pohoniči pri výjazde na most ponad Oravu, kde bolo treba zabráť. Ak sa to nepodarilo rozbehnutím, pohoniči museli počkať na ďalší povoz a požiadať kolegov o zapriahnutie ich páru koní k svojim.

Je dôležité poznamenať, že v Podbieli sa vďaka tejto konskej doprave uživil aj dvaja kováči – Ján Trnovský a Gusto Dvorský.

Tiež sa dobre podnikalo krčmárom, pretože na spiatocnej ceste sa gazdovia či pohoniči zastavili u nich na pohárik či dva pálenky.

Bola to ťažká robota

Živú ťažnú silu však postupne začala nahradzovať technika. Konskú prepravu nahradili v Podbieli dve nákladné autá značky Canada. Šoférmi boli Skurčák zo Zuberca a Kubala z Krivej.

Drevosklad v dedine pomohol všetkým, a nielen drevom

V kolobehu prác okolo podbielanskej píly a drevoskladu sa ocitli dokonca aj škvárobotonové tvárnice na stavbu murovaných domov.

V roku 1954 zväžal drevo z Roháčov aj Ľudovít Krupa na traktore Škoda s klanicovým prívesom. Za zmienku stojí fakt, že kým koníky niekedy nevyťahli na most v Podbieli, Krupov naložený stroj mal problémy zísť dole Klimkovým vrškom v Habovke. Z zime sa šmýkal a tak musel šofér hore zastaviť a cestu si najprv sám posypať škvárou.

Technika ubrala prácu kováčom.

Na drevosklade bol vedúcim Daniel Choma, pracovali tu najmä Podbielania – Turčák – Bachár, Nabočík – Vráb, Cibulák – Regrút a ďalší.

Kmene sa zložili na takzvané poválky poukladané okolo železničnej vlečky. Chlapi drevo pilili bez akejkolvek mechanizácie obojručnými listovými pilami. Podľa požiadaviek, ktoré im zadal vedúci Choma, pilili kmene na dĺžku štyri až päť metrov. Podpery do baní, tzv. baňovina, mali dĺžku dva metre. Vrcholce kmeňov alebo hrubšiu žrdovinu prepilovali na metrovú dĺžku.

Takto pripravené výrezy chlapci ručne po povalkach a legároch za pomoci štipákov a páčidiel kotúľali do vagóna. Bola to veľmi ťažká práca.

Po istom období dostali chlapi ručné grániky – navijáky, ešte neskôr elektrické grániky a aj jednu dvojmužnú motorovú pílu. Až oveľa neskôr prišiel na

sklad nakladač značky Volvo. Dlhoročným a posledným strojníkom bol Jozef Poldauf, ktorý kmene manipuloval a nakladal do vagónov týmto strojom.

Ako využili metrovicu

Je zaujímavé, že metrové polená spočiatku drevosklad nezhodnocoval. Bol to odpad. Až niekedy začiatkom 60-tych rokov vedenie rozhodlo, že tieto polená zbaví kôry a ponúkne ich ružomerským papierňam na výrobu papiera.

Myslím si, že asi toto bola najťažšia práca, pretože metrovicu chlapi strúhali ručne. Každé poleno bolo potrebné osadiť do stojanu a obojručným nožom celé dobiela ostrúhať. Takúto ťažkú prácu robili Ján Gvořa, Jan Šurina – Klok, Šutek, Fraňák.

Zdeno Turčák – Gorzík ako učeň tu tiež brigádoval. Za dva mesiace prázdnin si dokázal zrobiť 500 Kčs.

Významnú úlohu pri tejto činnosti zohrávalo Jednotné roľnícke družstvo Podbiel, založené ako jedno z prvých na Orave v roku 1949, konkrétne jeho predseda Peter Pazúrik, po ňom Jozef Hučala a šoféri nákladných áut Praga V3S Jozef Michalec – Magar, Jozef Franko, Paľo Cibulák a Ján Sitek – Kosár.

Mohlo to byť v rokoch 1963 a neskôr, keď ostrúhané dre-

vo – celulózu aj trikrát do týždňa, odvážali do fabriky na výrobu papiera v Ružomberku. JRD Podbiel malo zaplatenú celú furmanku, teda cestu tam a naspäť. Navyše, fabrika produkovala ako odpad aj škváru, z ktorej vyrábala škvárobotonové tvárnice – kvadry. Naši družstevní šoféri vždy pri ceste späť do Podbiela naložili plné auto tvárnic, doviezli ich do dediny, čím pomohli mnohým stavebníkom.

Ušetrili na stavbe

Z týchto tvárnic obyvatelia našej obce stavali rodinné domy v lokalite Podčervenie. Treba poznamenať, že kvalitnejšie, ale drahšie, pórobetonové tvárnice zo Zemianskych Kostolian boli stavebníkom k dispozícii až oveľa neskôr. Podbielanskí stavebníci teda mali zadarmo dopravu z Ružomberka do Podbiela a tiež samotné tvárnice boli za veľmi výhodnú cenu.

Starší si možno ešte pamätajú aj to, že stružliny z ostrúhaných klátikov odnášala z drevoskladu na chrbte v koncovej plachte Mária Garajová – Guberková. Ponúkala ich z domu do domu po celej dedine ako výborný materiál na rozkurovanie v sporákoch. Mare, tak sme ju volali, zvykli za to ľudia dať 5 Kčs, občas ju aj pohostili a ponúkli kávou melta.

Mnohí boli spokojní

Čo dodať na záver? Pozrite sa, koľkí boli v dedine spokojní vďaka drevoskladu. Kováči mali robotu, krčmári zarobili, štátne lesy sa zbavili menej hodnotnej guľatiny, vyrobili celulózu, papierne v Ružomberku mali surovinu na výrobu papiera, zamestnanci na drevosklade mali robotu a celkom slušný pravidelný príjem, družstevní šoféri mali robotu a celkom slušne zaplatené za furmanku do Ružomberka a dovoz tvárnic do Podbiela, stavebníci v dedine mali celkom prijateľnú cenu za stavebný materiál a ešte aj teta Guberková si prišla na svoje pri nosení stružlín.

■ Z postrehu a rozprávania starších ľudí spracoval Jozef Krupa

Futbalisti sa pripravujú na jarnú časť sezóny

■ Futbalový tím TJ ŠK Podbiel zimuje v strede tabuľky VIII. ligy, na druhý tím v poradí stráca iba šesť bodov. Odohrali tri prípravné zápasy.

Jarnú časť prípravy sme začali prvým stretnutím mužstva a to hneď aj zápasom 8. marca na ihrisku Trstenej, ktorá hrá VI. ligu. Prvý polčas sme hrali vyrovnanú partiu, prehrali sme 1:0. Druhý polčas ukázal, že

Trstená má už za sebou nejaký ten tréning a hlavne kondične boli lepší. Podľahli sme im 5:0. Pre nás to však bol dobrý kondičný tréning.

Ďalší prípravný zápas odohral náš tím o týždeň na ihrisku Vitanovej. Bolo to o poznanie lepšie. Do druhého polčasu sme nastupovali s vedením 0:2, no po dvoch smolných góloch do našej brány krátko po sebe sa

Pred začiatkom zápasu v Nižnej si futbalisti minútou ticha uctili Jána Turoňa, zakladateľa a prezidenta klubu FC Sedem Námetovo, ktorý nás navždy opustil 21. marca. Jeho klub hrával svoje domáce zápasy na ihrisku Podbiela, vďaka čomu mali možnosť podbielanskí fanúšikovia vidieť doma kvalitný futbal vyššej ligy. Česť jeho pamiatke.

súper nadýchol a nakoniec dokázal otočiť výsledok svoj prospech na 3:2.

Tretí zápas, generálku generálku pred štartom jarnej časti súťaže, sme odohrali na domacom ihrisku 22. marca proti Nižnej. Tieto susedské derby majú vždy osobitný náboj. Prišlo veľa fanúšikov, čo len potvrdilo, že v Podbieli je stále záujem podporiť domáci celok. Odohral sa vyrovnaný zápas. Chceli sme si urobiť chuť víťazstvom, čo bolo vidieť aj na ihrisku. Chalani dali do toho všetko, polčas skončil 1:1. Diváci videli aj dve penalty, po jednej na

oboch stranách, obe premenené. Pred koncom sme, žiaľ, urobili chybu a darovali víťazný gól Nižnej na 2:3. Vypracovali sme si veľa gólových šancí, ktoré ale v lige musíme premieňať.

Trénujeme každý piatok, fajn by bolo aj dvakrát týždenne, to ale nie je možné, keďže chalani sú pracovne aj rodinne vyťažení, čo plne chápem. Pozitívne však je, že na zápasy prišli všetci.

Naostro začíname hrať 19. apríla, kedy doma privítame Oravskú polhoru. Verím, že im oplatíme prehru zvonku a tri body ostanú doma.

Čo sa týka kádra, ostáva pohromade, akurát hostovanie ukončil Ivan Jendrišek, ktorý sa rozhodol svoju bohatú hráčsku kariéru ukončiť vo svojom rodnom klube TJ Družstevník Dlhá nad Oravou. Bol našim najlepším strelcom. Ďakujem mu za spoluprácu a prajem, aby sa mu darilo v jeho trénerskej kariére.

Aktuálne potrebujeme jedného hráča do stredy poľa, ktorý by bol za neho adekvátnou náhradou.

■ Lubomír Žuffa, tréner

Keď sa pomoc stáva prirodzenou

Aj tento rok sa v našej obci uskutočnil už 3. ročník pôstnej potravinovej zbierky Podelme sa, ktorú organizovala Farská charita Podbiel. Jej cieľom je pomôcť ľuďom z našej obce, ktorí sa ocitli v ťažšej životnej situácii.

Vďaka vašej štedrosti sa podarilo pomôcť 26 rodinám a jednotlivcom z Podbiela. Vlni ich bolo 23. Aj preto má táto zbierka zmysel.

Možno sa niekomu zdá, že ide len o malé veci, ako balík cestovín, konzerva, balenie múky či hygienické potreby. No práve tieto drobnosti dokážu pre niekoho znamenať veľkú pomoc a hlavne prejav pozornosti. Niekedy stačí pri bežnom nákupe pridať do košíka jednu vec navyše a odovzdať ju do zbierky.

Pomoc má však vždy dve strany. Dôležité je vedieť sa podeliť, ale rovnako dôležité je aj vedieť pomoc prijať. Prijatá pomoc vô-

bec nie je slabosť, ale je to prejav pokory a dôvery.

Teší nás, že aj v dnešnej dobe sa medzi nami nájde veľa ľudí, ktorí dokážu myslieť na druhých. Každý dar, každý príspevok a každá snaha pomôcť ukazuje, že v našej obci stále žije ochota pomáhať druhým konkrétnymi skutkami.

Úprimne ďakujeme všetkým, ktorí sa do zbierky zapojili: darcom, dobrovoľníkom a aj tým, ktorí pomohli šíriť myšlienku pomoci medzi ľuďmi. Vďaka vašej štedrosti a všímvosti môže prísť pomoc tam, kde je naozaj potrebná.

Nedokážeme vyriešiť všetky problémy sveta, ale dokážeme urobiť niečo pre človeka vedľa nás. A práve v tom je skutočná sila spoločenstva, keď sa dokážeme podeliť a myslieť jeden na druhého.

■ Michal Sitek

Deti z eRka i vaša štedrosť sú súčasťou pomoci chudobným krajinám

Kolednícka akcia Dobrá novina vyrástla za tri desaťročia v počte zapojených dobrovoľníkov i vo výške verejnej zbierky na jedno z najväčších podujatí na Slovensku.

Už tradične sme ako Podbielania jeho súčasťou. Vo vianočnom období navštívilo 20 detí z eRka so štyrmi sprevádzajúcimi dobrovoľníkmi 26 rodín, aby im priniesli radosť z narodenia Ježiša Krista, vinše požehnaní a zároveň pozvanie k solidarite s ľuďmi, ktorí žijú v náročných podmienkach v krajinách subsaharskej Afriky. Do spoločného balíka pomoci prispeli podbielanské rodiny sumou 1125 eur.

Na celom Slovensku koledovalo v 31. ročníku Dobrej noviny viac ako 19-tisíc koledníkov v bežných 50-tisíc domácnostiach a spolu s individuálnymi darcami dosiahol konečný výsledok zbierky 1 497 918,89 eur.

„Srdečne ďakujeme všetkým deťom, koledníkom a animátorom, ktorí obetovali svoj čas a energiu, aby priniesli radosť aj pomoc druhým. Poďakovanie patrí tiež rodičom, kňazom a biskupom, ktorí koledníkov podporovali, a v neposlednom rade všetkým darcom a priateľom, ktorých štedrosť umožňuje pokračovať v pomoci,“ napísali organizátori Dobrej noviny pri zverejnení výsledkov.

■ (LV)